

#19

říjen 2017

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

TÉMA
Prváci

2

TÉMA

Prváci, vítejte na univerzitě

- 4 Nová tvář Unie
- 5 Klub Kampa oslavil první narozeniny
- 6 Erasmus+ slaví třicet let
- 7 Anketa

STUDENT

Osm hodin denně v laboratoři

8

- 10 Dron pomáhá při záchraně srnčat

12

ROZHOVOR

Švédsko je můj druhý domov

- 17 V kraji Nikoly Šuhaje
- 18 Odborníci budou radit v Třeboni
- 20 Filosofická praxe pro každého

VĚDA A VÝZKUM

Nové kapří plemeno je odolnější proti nemocem

22

- 25 Můžeme si vypěstovat obaly?

26

NA CESTÁCH

S jazyky do EU

- 28 Co se chystá

Vydavatel:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Branšovská 1645/31a, 370 05, České Budějovice

Šéfredaktor: Miroslav Vlasák

Spolupracovníci: Mgr. Alena Binterová, Mgr. Miroslav Boček,
Ing. Ivan Hájek, Ing. Jakub Polenský, Bc. Richard Šeřl,
Ing. Petr Štumpf, Ph.D., Petr Znoj

Fotograf: Aleš Motejl

Grafické práce a sazba: Lenka Kotlárová Popelková (Gra-m)

Jazyková korektura: Michaela Šlapáková

Témata, připomínky a náměty můžete zasílat
na mvlasak@jcu.cz

JOURNAL je čtyřikrát ročně distribuován zdarma
na Jihočeské univerzitě, jejich fakultách a dalších
vybraných místech.

Náklad 5000 ks. Tisk: Protisk, s.r.o.

Místo vydání: České Budějovice.

Registrace MK ČR E 21448, ISSN 2336-2170.

1

FESTIVALOVÝ ZAČÁTEK SEMESTRU

Začátkem semestru bude v kampusu živo. Ve středu 4. října od 17 hodin zahajuje nový akademický rok už tradiční studentský hudební festival „Univerzitní Votvrák“ v čele

se slovenskou kapelou Karpatské chrbáty. O týden později v úterý 10. října začíná dvoudenní multižánrový festival „Kampus žije“, který pořádá druhým rokem Studentská unie JU. Představí se nejen kapely a DJ's, ale čeká vás i oblíbená grilovačka nebo burza učebnic.

2

ČLOVĚK V TÍSNI PŘIVEZE VÝSTAVU

Organizace Člověk v tísni už dvacet pět let pomáhá po celém světě. K tomuto výročí připravila putovní výstavu, kterou představí na českých vysokých školách. Na naší univerzitě se vernisáž uskuteční ve čtvrtek 5. října ve 14 hodin v přízemí rektorátu / Filozofické fakulty. Ve studentském klubu Kampa na ni v 15 hodin naváže přednáška Tomáše Kociana, koordinátora humanitární pomoci, který působil mimo jiné jako vedoucí mise v Sýrii.

3

UNIVERZITA NA VELETRŽÍCH

Letos se opět představíme na největším českém i slovenském veletrhu vzdělávání. Náš stánek se nejprve objeví v Bratislavě na veletrhu Akadémia & Vapac, poté se přesune na brněnské výstaviště, kde se od 31. října až do 3. listopadu uskuteční veletrh Gaudeamus. Mezitím nás mohou vidět také ukrajinští studenti na veletrhu WorldEdu v Kyjevě a čínští studenti na veletrhu v Pekingu. V září jsme se také účastnili veletrhu v Seville.

4

DRUHÁ SEZÓNA KVÍTKU

Dětská skupina Kvítek v září oslavila první výročí provozu. Děti zpívaly, hrály si a soutěžily s klaunem, nechyběl ani narozeninový dort v univerzitních barvách a každý si odnesl drobný dárek. Kvítek mohou navštěvovat děti zaměstnanců Jihočeské univerzity ve věku od jednoho roku do šesti let. Zařízení má kapacitu třicet dětí. „V tuto chvíli máme plný stav, ale v příštím roce se po

odchodu dětí do školy několik míst uvolní,“ říká ředitelka Magdalena Dušáková.

PRVÁCI, VÍTEJTE NA UNIVERZITĚ

Nový semestr odstartoval a kampus se po letní pauze znovu zaplnil studenty. Především pro nové tváře z prvních ročníků jsme připravili úvodní přehled, který ve zkratce pomůže v rychlé orientaci na univerzitě.

V KAMPUSU TO ŽIJE

Kampus je centrem dění na univerzitě. Najdete zde rektorát, pět ze sedmi fakult, aulu, většinu studentských kolejí, hlavní menzu a akademickou knihovnu. Celý kampus připomíná hlavně na jaře a v létě jednu velkou odpočinkovou zónu plnou zeleně, kde můžete relaxovat, vypít si kávu v kavárně, nebo třeba posedět na Lavičce Václava Havla. Máte tu vše potřebné pro studentský život, od sportovišť až po bankomat. Kampus se neustále proměňuje. Na louce za kolejemi loni vyrostl studentský klub a centrum pro studenty se specifickými potřebami. Tato budova slouží i jako klub Kampa, ve kterém se konají přednášky, výstavy a koncerty. Nemusíte se bát, že

v kampusu zabloudíte. Informační cedule vás přivedou přesně tam, kam potřebujete.

BEZ KARTY TO NEPŮJDE

Abyste mohli plně využívat všech výhod studenta, je nutné si nechat vystavit studentskou kartu. Ta vám slouží ke vstupu do budov a vjezdu na parkoviště, k placení obědů, či kopírování a tisku dokumentů v univerzitních knihovnách. Pokud si zřídíte mezinárodní studentskou kartu ISIC, budete mít po celém světě otevřenou cestu k mnoha slevám. Se vším ohledně ID karet vám ochotně poradí na pracovišti Helpdesk, které sídlí v budově auly. Když už tam budete mít cestu, zeptejte se na další výhody, třeba Office 365 zdarma

do soukromého počítače nebo soukromý disk One Drive s kapacitou až 5 TB.

STUDENTSKÉ BYDLENÍ

S trochou nadsázky můžeme říct, že kdo nezažil bydlení na kolejích, neví, co je studentský život. Univerzita provozuje pět kolejí, K1 až K4 jsou přímo v kampusu, K5 se nachází u Zdravotně sociální fakulty. Většinou jsou dvoulůžkové se společným sociálním zařízením. Po nastěhování si nezapomeňte zřídit inkaso, které je asi nejsnazším způsobem placení kolejného. Pokud máte bydliště mimo okres České Budějovice, máte nárok na ubytovací stipendium. Zažádat o něj můžete přes informační systém STAG.

KNIHY OD A DO Z

V moderní knihovně přímo v kampusu najdete vše potřebné ke studiu. Je zde skoro půl milionu knížek, 760 tisíc titulů tištěných časopisů a dostanete se i k řadě elektronických zdrojů. Knihovna má otevřeno až do večerních hodin, studentům je k dispozici dokonce i v sobotu. Vracet knihy ale můžete nonstop díky unikátnímu samoobslužnému boxu. Nebojte se obrátit s dotazy na pracovnice knihovny, rády vám poradí. Třeba s tím, jak hledat v databázích nebo si stáhnout e-knihu. Ještě dodejme, že vlastní prezenční studovny mají na Zdravotně sociální a Pedagogické fakultě, Fakulta rybářství a ochrany vod má vlastní knihovnu ve Vodňanech. Díky studentským kartám se samozřejmě dostanete do všech knihoven a všude si můžete knihy vypůjčit.

JÍDLA ZA DOBRU CENU

V menze máte každý den na výběr hned z několika různých jídel, diet, minutek a pizz. Všechna jídla jsou za velmi příjemné studentské ceny, naše menza patří k nejlevnějším v republice. Například polévka vás bude stát jen deset korun. Do menzy je třeba se zaregistrovat. Obědy platíte studentskou kartou, nabít si ji můžete v přízemí menzy nebo v ka-

várně Akademické knihovny, minimální vklad je sto korun. Doporučujeme obědy dopředu objednávat, abyste se vyhnuli frontám. U diet je objednávka nezbytná. Od letošního roku na vás čeká nový portál pro objednávky jídel, který je přehlednější a uživatelsky příjemný.

IS/STAG – VÁŠ STUDENTSKÝ PORTÁL

Informační systém STAG se stane vašim nepostradatelným elektronickým společníkem při studiu. Slouží například k zapisování termínů zkoušek a předmětů do semestru nebo vkládání závěrečných prací. Najdete v něm všechny rozvrhy studentů, vyučujících i závěrečné práce bývalých i současných studentů. Velmi důležitá je záložka „Moje údaje“, kde můžete zažádat o ubytovací nebo sociální stipendium. V záložce „Průběh studia“ si můžete zobrazit, jak se vám daří získávat kredity, kolik vám jich zbývá splnit, a které předměty máte zapsané.

STUDENTSKÝ ŽIVOT NA VYSOKÉ

Vedle studia se dá stíhat spousta dalších věcí a nemusí to být jen brigády nebo praxe. Celý rok na univerzitě je ve znamení kulturních, sportovních a společenských akcí. Naše univerzita každoročně pořádá reprezentační ples, který je mnohými považován za ten nejlepší v plesové sezóně jižních Čech. V kampusu se v průběhu roku koná spousta akcí, namátkou třeba tradiční Májka nebo festivaly Univerzitní Zavírák a Kampus žije. Oblíbenou akcí je každoroční hokejový zápas mezi JU a VŠTE, kam loni dorazilo přes dva tisíce diváků z celého města. O mnoho akcí pro studenty se starají studentské spolky, z nichž nejvýznamnější jsou Studentská unie, AIE-SEC a Mezinárodní studentský klub, který se stará o zahraniční studenty. Děni na univerzitě pokrývá i univerzitní Rádio K2, které už posbíralo nejedno mezinárodní ocenění. ●

Text: Miroslav Vlasák, Richard Šeřfl

Foto: Aleš Motejl

NOVÁ TVÁŘ UNIE

Studentská unie po třech letech fungování prochází personální obměnou. Novou předsedkyní se stala Nikola Sudová, studentka třetího ročníku Ekonomické fakulty. Studenti tak ani do budoucna nepřijdou o oblíbené akce – „Seznamovák JU“, hokejový a fotbalový zápas proti VŠTE nebo přednášky zajímavých osobností.

Změní se s novým vedením i zaměření SUJU?

Unie bude fungovat pořád stejně, pouze kluci, kteří Studentskou unii založili a táhli několik let, už ukončili studium a hledali za sebe náhradu. Proto mě oslovili. Zůstávají nadále v kontrolní komisi, já se budu starat o chod spolku a organizaci akcí. Jde tedy spíše o vnitřní změny. Stále se budou pořádat přednášky, workshopy, párty a sportovní akce.

Vy jste dříve byla členkou organizace AIESEC, pomáhá vám tahle zkušenost?

AIESEC byla první zkušenost během studia, pracovala jsem v on-line a off-line marketingu. Organizovali jsme přednášky, workshopy a akce, a to se mi pro fungování Studentské unie určitě hodí. Možná se pokusím spoluprací obou organizací zintenzivnit. A protože studuji Ekonomickou fakultu, obě zkušenosti se mi hodí do životopisu.

Co obnáší být předsedkyní studentského spolku?

Mít podepsané smlouvy s našimi event managery, naplánovat akce na semestr, rozdělit, kdo se o kterou postará, a dohlédnout, aby akce proběhla podle představ. A samozřejmě, aby bylo papírově vše v pořádku. Mám kolegyni hospodářku Janu Velhartickou, která se stará o finance spolku. Společně budeme dohlížet na účetnictví, aby vše sedělo.

Nabíráte ještě nové členy? Co od nich očekáváte?

Momentálně máme členů dost. Mělo by to

vystačit na pořádání akcí na celý semestr. Od členů očekáváme aktivitu. Když chce například někdo jet na Seznamovák jako instruktor, měl by se třeba účastnit zápisů, kde bude rozdávat prvkům pozvánky na tuto akci.

Jaké akce Studentská unie pořádá v nejbližší době?

Čtyřdenní „Seznamovák JU“ už je za námi, takže nejbližší akcí je teď „Welcome semestr party“ 3. října v klubu K2. Organizujeme také dvoudenní akci „Kampus žije“ v termínu 10. a 11. října, v jejímž rámci připravujeme třeba grilovačku nebo burzu učebnic jako formu výpomoci studentům. V říjnu také pořádáme Halloweenskou party v Kampě. Co se týká přednášek osobností, zatím nemáme konkrétní jména. Budeme se opět snažit přitáhnout lidi, kteří jsou studentům blízcí, jako byli třeba Kazma Kazmitch nebo Petr Ludwig. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv Nikolý Sudové

KLUB KAMPA OSLAVIL PRVNÍ NAROZENINY

Do druhé sezóny vstupuje Studentský klub Kampa, který je od loňského září nedílnou součástí univerzitního kampusu.

První narozeniny klub oslavil velkou párty pro přátele a příznivce na výročí zahájení provozu. „Nyní jsme natěšení na nový akademický rok, který pro nás představuje ‚hlavní sezónu‘,“ uvedl Milan Brabec, nájemce klubu. „První sezónu jsme využili ke střádání zkušeností, neboť plány nikdy zcela nesnesou střet s realitou. Nyní jsme připraveni je promítnout do provozu v novém akademickém roce.“

Kampus podle zkušeností provozovatelů klubu nejvíce žije od pondělka do středy. „Na tyto dny tudíž soustředíme nejvíce studentských akcí. V pondělí pořádáme taneční party ve spolupráci se Studentskou unií JU a univerzitním rádiem K2, případně se spřízněnými DJ’s, úterý patří cestovatelským přednáškám a na středy pak připadají další rozmanité akce podle dramaturgického plánu připravovaného měsíce dopředu. Přednášky, vernisáže, koncerty. Kromě podpory studentských a lokálních aktivit se snažíme do kampusu přitáhnout i známější umělce s celostátním renomé,“ vysvětlil dramaturg Kamy Petr Znoj. Minulý akademický rok tak Kampu ozdobila například výstava Tomáše Břínka (alias TMBK) a Martina Pohla (Martyho frky). „Teď chystáme, a to si všichni zapište do diářů, koncert Prago Union – konkrétně ve středu 22. listopadu,“ dodal Znoj.

Kampa se prezentuje jako studentský klub nejen pro studenty. „Naši ambicí bylo od počátku přinést na předměstí, kde leží univerzitní kampus, trochu velkoměsta.

Přes den být kavárnou, která snese srovnání s těmi v centru města, večer klubem se zajímavým programem. A především prostorem, kde se mohou nejen realizovat studenti, ale kam rádi zavítají i místní. Oba světy se propojují především v úterý, kdy čepujeme pivo Čtyrák z minipivovaru Zemědělské fakulty – jsme jediným místem ve městě, kde ho lze ochutnat,“ doplnila provozní klubu Kampa Ludmila Cinková.

Studentský klub úzce spolupracuje s univerzitou a studentskými spolky, které mimochodem sídlí hned v druhé části budovy. Podílí se i na dalších akcích, které se konají v kampusu. „Studentské prostředí vždycky bylo a bude zřídlem nejrůznějších nápadů a aktivit, kterým jsme rozhodně otevřeni. Protože nás to baví. Mimochodem – i co se týče zaměstnanců, zavázali jsme se univerzitě, že budeme a priori zaměstnávat studenty. I díky tomu jsme se studentským světem velmi propojení,“ uzavřel Milan Brabec.

Veškeré informace o Studentském klubu Kampa a dění v něm najdete na Facebooku: www.fb.com/KampaJU. ●

Nejbližší akce:

- 4. 10.: **Votvírák – open air festival**
- 5. 10.: **přednáška Tomáše Kociána**
- 11. 10.: **Kampus žije – kapely před Kampou**
- 25. 10.: **koncert Fabiána Berky**
- 30. 10.: **Halloweenská párty**
- 22. 11.: **koncert Prago Union**

ERASMUS+ SLAVÍ 30 LET

Nejnámější evropský vzdělávací program, dříve známý jako ERASMUS, nyní ERASMUS+, letos slaví třicetileté výročí. Díky jeho podpoře za tu dobu vycestovalo více než 9 milionů lidí.

Zatímco na oslavy dvacetiletého výročí ERASMU+ v České republice si musíme počkat do příštího roku, letos tento program slaví třicetileté výročí vzniku. V rámci oslav chystají organizátoři několik akcí. Ve středu 18. října ve 14 hodin vyrazí studenti vysokých škol po celé republice na Flag parade, pochod městem s vlajkami účastnických zemí. V Českých Budějovicích se do průvodu zapojí i studenti naší univerzity. Oslavy na univerzitě jsou připraveny na podzim, o jednotlivých akcích bude na svých facebookových stránkách postupně informovat Mezinárodní studentský klub JU.

V letošním roce už v rámci programu ERASMUS+ vycestovalo z Jihočeské univerzity přes sto studentů na studijní pobyt a více než padesát studentů na pracovní stáž. Na ERASMUS+ mohou studenti v rámci studia vyjíždět opakovaně. Na studijní pobyt, který může trvat jeden semestr nebo celý rok, můžete vyjet nejdříve ve druhém ročníku. Už v prvním roce studia ale můžete vycestovat na pracovní stáž, která obvykle trvá dva až tři měsíce. „Rozpočet na výjezdy v rámci ERASMUS+ se oproti loňskému roku navýšil, ale zájem studentů o zahraniční pobyty zatím spíše stagnuje. Pokud se letos přihlásíte, máte velkou šanci být vybráni,“ upozorňuje Věra Filipová a dodává, že právě kvůli menšímu zájmu studentů chystají ve spolupráci s Mezinárodním studentským klubem několik propagačních akcí.

Součástí programu Erasmus+ jsou také zaměstnanecké mobility – výukové pobyty a školení v zahraničí. Letos vyjelo více než 100 akademických, ale i administrativních

pracovníků JU získat zkušenosti, navázat či prohloubit spolupráci a zdokonalit si jazykové znalosti.

Pokud máte zájem o výjezd v rámci ERASMUS+, kontaktujte zahraniční oddělení na své fakultě. Koordinátor vám sdělí termíny a podmínky výběrového řízení. Rozhodují studijní výsledky, jazykové znalosti a motivační dopis. Pokud budete mezi vybranými, je třeba podepsat takzvaný learning agreement a vybrat předměty tak, aby korespondovaly s výukou na domovské univerzitě a mohly vám být zpětně uznány. Měsíční stipendium se pohybuje od 300 do 500 eur na měsíc podle země, do které pojedete. Na pracovních stážích dostanete ještě o sto eur víc. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Jiří Tvaroh

Proč jste se rozhodli vyjet na ERASMUS+? Splnil pobyt Vaše očekávání?

KAROLÍNA TRAPPOVÁ, 24 LET, FILOZOFICKÁ FAKULTA

V letním semestru 2017 jsem vyjela na svůj první studijní pobyt v rámci programu Erasmus+ do Las Palmas de Gran Canaria s cílem poznat novou kulturu, zdokonalit se ve španělštině a vyzkoušet si studium na zahraniční univerzitě. Tato destinace mě lákala především svým prostředím. Věděla jsem, že je tam obrovský vliv Latinské Ameriky, což já osobně považuji za velmi atraktivní. Ve městě se schází mnoho rozdílných kultur a to mi také pomohlo k pochopení a většímu respektu k ostatním kulturám. Má očekávání ohledně programu Erasmus+ se rozhodně splnila. Naučila jsem se větší samostatnosti, poznala nové kultury, získala nová přátelství a zlepšila své komunikační schopnosti ve španělštině.

JAN ŠTĚPÁNEK, 22 LET, PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Motorem mého výjezdu byla touha po změně. Útěk ze stereotypu, potřeba poznávat a plně se osamostatnit. Nejbliže mému srdci byla překrásná budova univerzity v Glasgow ve Skotsku, v zemi jedinečné přírody, whisky, pišticích dud a mužských suknic – kultů. Když se ohlédnou zpětně, má očekávání byla mnohonásobně překonána. Pokud něco bylo jinak, než jsem si vysnil, přineslo to vzápětí kvalitnější zkušenost. Tou nejceněnější je bezesporu jakási vnitřní jistota, že i bez větší znalosti cizích jazyků se dokážu domluvit takřka kdekoli s kýmkoli. A také to, že přšet může i měsíc v kuse, že volant v autě může být vpravo, že Budvar má nevlastního brácha z Ameriky a nejhezčí holky jsou ty české!

IVA ŠTĚCHOVÁ, 23 LET, PEDAGOGICKÁ FAKULTA

V prvním semestru čtvrtého ročníku jsem absolvovala studijní pobyt na univerzitě ve španělské Granadě a hned druhý semestr jsem vyjela na tříměsíční pracovní stáž do Valencie. Motivací bylo především zdokonalení se ve španělštině, ale také jsem chtěla vědět, jak funguje vzdělávací systém jinde ve světě. Samozřejmě mám také ráda cestování. Pobyt v Granadě byl nad moje očekávání, mám díky němu spoustu kamarádů z celého světa, například z Peru. Poznala jsem kulturu španělsky mluvících zemí a osamostatnila jsem se. Na následné stáži ve Valencii jsem pracovala jako asistentka v anglicky mluvící jazykové akademii. Systém práce s dětmi se mi moc líbil a spoustu zkušeností jsem pak přenesla do výuky tady u nás.

OSM HODIN DENNĚ V LABORATOŘI

Už téměř pětadvacet let míří každé léto na naši univerzitu američtí studenti z Arizonské univerzity v Tucsonu. Během desetitýdenního programu získávají v laboratořích Parazitologického ústavu Biologického centra Akademie věd ČR první zkušenosti s výzkumem.

Za výměnným programem Prozkoumat!, který se předtím řadu let nazýval BRAVO, stojí jeho ředitelka Carol Bender z oddělení molekulární a buněčné biologie na Arizonské univerzitě. Ve spolupráci se svým českým protějškem Liborem Grubhoffem, bývalým rektorem Jihočeské univerzity a dnes ředitelem Biologického centra AV ČR, se jim daří už neuvěřitelných dvacet pět let udržovat intenzivní mezinárodní spolupráci. „Že jsem potkal Carol je pro mě životním štěstím, protože je opravdu mimořád-

nou osobností. Její organizační schopnosti a úsilí na udržení financování programu jsou obdivuhodné,“ říká Libor Grubhoffer, který má k Arizonské univerzitě osobní vztah. Začátkem devadesátých let na ní absolvoval postdoktorský pobyt a v loňském roce mu udělila čestný titul Doctor of Science. „S Liborem pracujeme na programu od roku 1992. Tehdy jsme do Budějovic posílali jednoho nebo dva studenty, postupně to bylo až deset studentů ročně. A čeští studenti zase mířili k nám,“ popisuje Carol Bender, která

>> Studenti Kimmy Skvarla a Randall Eck s koordinátorkou Carol Bender

od poloviny 90. let tráví v Českých Budějovicích téměř každé léto.

ZAČÍNALI OD NULY

Letos přijeli do Českých Budějovic pouze dva studenti Arizonské univerzity, protože grantová podpora po dlouhém čtvrtstoletí skončila. Dvacetiletá Kimmy Skvarla z Chicaga i devatenáctiletý Randall Eck z arizonského Chandleru si tak museli značnou část nákladů hradit ze svého. Přesto se jim cesta do malé středoevropské země vyplatí. „Výzkum je mezinárodní záležitost. Zkušenost z České republiky, bez ohledu na to, že se jedná o malou zemi, pro mě může znamenat více než na mé domovské univerzitě nebo jinde v USA. Znamená to, že mám mezinárodní konexe, které jsou ve vědě velmi důležité,“ má jasno Randall. A Carol Bender dodává: „Navíc tu máte špičkové vědce, kteří publikují v nejprestižnějších časopisech.“ A ještě jedna věc je pro mladé Američany nesmírně lákavá. Jako „undergraduates“ (obdoba našich bakalářů) se ve Spojených státech nemají šanci aktivně účastnit výzkumu. Samostatná práce v laboratoři tak pro ně byla novou zkušeností. „Začínali v podstatě od nuly. Každý den ale v laboratoři trávili poctivých osm hodin a pracovali na svém projektu,“ říká vedoucí Laboratoře RNA biologie prvoků Zdeněk Paris, který měl jako mentor na starost Randalla. Na konci pobytu prezentovali před kolegy výsledky svých výzkumných projektů. „Pro mě to byla asi ta nejtěžší část mého pobytu,“ říká Kimmy k aktivitě, u které by člověk očekával americkou suverénnost. Carol jí doplňuje: „Věda nejsou jen pokusy, ale také schopnost prezentovat výsledky své práce. Myslím, že Kimmy v tom během pobytu udělala velký pokrok.“

V KAMPUSU SE CÍTILI BEZPEČNĚ

U Američanů obvykle očekáváte přátelský úsměv a optimisticky zvednutý palec. Proto trochu překvapí odpověď na otázku, co je nejvíc překvapilo na České republice. „Jak

jsou tu všichni přátelští a spontánní. Bavi se s vámi, pozvou vás na návštěvu, klidně vám půjčí svoje věci,“ popisuje Kimmy. Carol Bender souhlasí: „Tohle bych ráda přenesla k nám, americká společnost je příliš individualistická.“ Randall už byl jako turista před rokem v Praze, takže věděl, co může očekávat. Přesto ho příjemně překvapil kampus i úroveň laboratoří. O tom, že je náš výzkum opravdu na světové úrovni, Carol nepochybuje. „Jezdím do Budějovic už dvacet pět let, takže můžu pozorovat, jak se Česko rozvíjí. Co mě ale vždy ohromilo je úroveň vědy, kterou tu děláte. Naši studenti nemohou získat lepší zkušenosti.“ České Budějovice jsou pro Carol nejoblíbenějším místem v Čechách. „Mám tu za ty roky spoustu přátel. A také neznám jiné město s tolika pamětihodnostmi a kulturním bohatstvím, které je zároveň takto bezpečné, takže se nemusím bát večer sama vyrazit na koncert,“ říká Carol. „Nebo jít sama večer z knihovny po kampusu,“ doplňuje ji Kimmy.

AMERIČANĚ NA VLTAVĚ

Energická Carol a její čeští kolegové, z nichž se aktivně zapojil i Salim Murad z Katedry společenských věd PF JU, studentům připravili nabitý program. Společně navštívili americké velvyslanectví, konferenci Fulbrightovy komise v Praze, seznámili se s přeshraničními biologickými obory na Keplerově univerzitě v Linci, ale také se setkali s dětmi v komunitním centru na českobudějovickém sídlišti Máj. O víkendech procestovali středoevropská města a poznávali samozřejmě i české pamětihodnosti a krajinu. „Nejraději mám Prahu a Tábor. Český Krumlov je pro každého turistu nutností, na můj vkus jich tam ale bylo až příliš mnoho,“ směje se Randall. Kimmy se nejvíce líbila česká krajina a příroda. Pro Randalla bylo ale největším zážitkem dvoudenní lezení v rakouských Totes Gebirge. On i Kimmy nezapomenou ani na závěrečný raft trip na Vltavě. „Tedy až na ten vytrvalý déšť,“ shodují se. ●

Text a foto: Miroslav Vlasák

DRON POMÁHÁ PŘI ZÁCHRANĚ SRNČAT

Jakub Polenský ze Zemědělské fakulty JU je proškoleným pilotem dronu. Letos pomáhal mysliveckým sdružením a zemědělcům při monitoringu a záchraně zvěře.

Dron je fenoménem dnešní doby a postupně získává uplatnění v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Jednou z nich je i zemědělství. Bezpilotní letoun pomáhá v určování výživy rostlin, modelování eroze nebo vytváření aktuálních ortofotosnímků. Pracovníci Zemědělské fakulty mají dron k dispozici už druhým rokem. Jedním z těch, kteří disponují oprávněním od Úřadu civilního letectví, je i doktorand a technik Jakub Polenský z Katedry krajinného managementu. Díky dronu opatřeným termokamerou letos spolu

s kolegy vypomáhal mysliveckým sdružením a zemědělcům při vyhledávání srnčat v porostech. „Ochrana přírody je mi blízká a mláďata v současné době nemají šanci před posekáním uniknout,“ vysvětluje, proč se do aktivity zapojil. Žací stroje mají mnohdy záběr až dvanáct metrů, pro mláďata to znamená jistou smrt. Jakub Polenský zmapoval asi 480 hektarů a vyhledal více než třicet srnčat. Čtyři se zachránit nepodařilo. „Někdy srna odvede srnče zpět do porostu. Netvrdím, že je dron stoprocentně úspěšný, ale například cvičení myslivečtí psi často

>> Jakub Polenský letos díky dronům vyhledal více než třicet srnčat.

>> Srnčata jsou v porostu dokonale ukryta. Před žacími stroji nemají šanci uniknout.

kolem srnčete projdou, aniž by ho ucítili. Čerstvě narozené srnče totiž žádný pach nevydává," vysvětluje pilot dronu.

Sedmadvacetiletý doktorand vzlétal s dronem v časných ranních hodinách až do výšky 115 metrů nad zemí a prolétával nad plochami, které se v daný den měly sekat. „Zaměřili jsme se na plochy, kde byly v minulých letech velké ztráty na srnčatech. Znamenalo to v první řadě zjistit od zemědělců termíny sečení," říká. Zvěř je dobře lokalizovatelná díky rozdílnosti teplot porostu a zvířete. Při detekci teplého bodu bylo třeba navigovat dron ke klesání do výšky asi pěti metrů a sledovat se spolupracovníky a myslivci pohyb zvířete. Dospělá zvěř většinou kvůli hluku stroje sama z porostu odchází, srnčata ale zůstávají na místě. Myslivci pak musí vyrazit do terénu a hledat. Obsluha dronu je naviguje pomocí telefonu. „Mnohdy se stane, že přestože osoba stojí jen pár desítek centimetrů od srnčete, nemůže srnčata dobře ukrytá v hustém poros-

tu najít. Myslivce navigujeme tak dlouho, dokud nejsou úspěšní," uvádí Polenský. Po nalezení srnčete myslivec natrhá čerstvou trávu a opatrně jej přenesení například do lesního porostu, kde je po dobu seče v bezpečí. Na ruku musí mít ochranné gumové rukavice, aby na zvíře nepřenesl lidské pachy. Starší srnče při kontaktu s člověkem o sobě ihned dává vědět silným pískáním. Srna je během chvíle v blízkosti a čeká, až člověk srnče opustí.

Jakub Polenský je s výsledkem letošního monitoringu mláďat spokojený. „Monitorování zvěře bohužel není podpořeno žádným dotačním titulem. Provoz dronu je drahý a vůle zemědělců a myslivců platit za tuto službu je zatím malá." Přesto hodlá ve svém úsilí pokračovat i za rok a věří, že se podaří přesvědčit i další zemědělce a myslivce o smyslnosti této aktivity. ●

*Text: Miroslav Vlasák, Jakub Polenský
Foto: Jan Sommer*

ŠVÉDSKO JE MŮJ DRUHÝ DOMOV

Jihočeská univerzita má od loňského května nové vedení. Součástí týmu rektora Tomáše Machuly jsou i čtyři prorektorů. Staronovým prorektorem pro vědu a výzkum byl jmenován prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., biofyzik a uznávaný odborník v optické spektroskopii a studiu přenosu energie ve fotosyntéze.

Nemohu se špičkového biofyzika nezeptat, kdo v něm v mládí probudil zájem o fyziku. Je to u vás rodinná tradice?

Rodinná tradice ne, oba moji rodičové jsou lékaři. Když mi bylo jedenáct let, dostal jsem knížku Jiřího Grygara „Sejdeme se v nekonečnu“. Natolik mě učarovala, že jsem se rozhodl fyziku studovat. Později jsem se hlásil na Matematicko-fyzikální fakultu v Praze, původně na astronomii, ale nakonec mě přijali na obor optika a optoelektronika.

Takže k vašemu současnému oboru jste se dostal spíše náhodou.

K oboru ano, fyzika mě ale fascinovala od dětství. Jsem moc rád, že jsem si nedávno na jedné akci mohl popovídat s Jiřím Grygarem o tom, jak mě přečtení jeho knihy ovlivnilo.

Vaši kolegové tvrdí, že dokážete fundovaně hovořit o jakékoli oblasti fyziky. Která je vám, kromě vaší specializace, nejbližší?

Netvrdil bych, že dokážu fundovaně hovořit o všech oblastech. (úsměv) Zůstal mi určitě vztah k astronomii a kosmologii, sleduji, co se děje v CERNu. Zrovna jsem dočetl knihu „Matematický vesmír“. Škoda, že před třiceti lety, kdy jsem studoval, neexistoval YouTube, kde je nepřeborné množství zajímavých přednášek. Občas si večer pustím přednášku nějakého nobelisty, tímhle způsobem odpočívám.

Na Přírodovědecké fakultě vedete laboratoř femtosekundové spektroskopie. Co si pod tím termínem má laik představit?

Důležité děje v biologických systémech probíhají na extrémně krátkých časových škálách. V laboratoři používáme speciální lasery, které nám umožňují sledovat tyto extrémně krátké časy na molekulární úrovni, například rychlé děje ve fotosyntéze. V Americe se femtosekundové lasery používají už od 80. let, u nás až od 90. let. Byl jsem u instalace a zprovoznění prvního femtosekundového laseru během působení na pražském matfyzu v polovině 90. let.

Letos je to dvacet let, co jste začal působit na Univerzitě v Lundu, konkrétně Katedře chemické fyziky, která je považována za jedno z předních pracovišť v oboru časově rozlišené spektroskopie.

Ano, to bylo v dubnu 1997. Když jsem v září 1996 dokončil doktorský program na matfyzu, rozhodoval jsem se, co dál. Pocházím z Valašského Meziříčí, a i když mám to město moc rád, možnost vědeckého uplatnění tam nebyla. Pořít si byt v Praze také nebylo v mých silách, už jsem měl rodinu. Obeslal jsem několik pracovišť ve světě, které se optickou spektroskopií zabývaly, a přišly mi dvě nabídky na postdoktorskou pozici. Jedna byla z Amsterdamu, druhá z Lundu. Rozhodování pro mě bylo jednoduché. Obě pracoviště jsou špičková, ale Amsterdam je velké město a to

já příliš nemusím. Lund je oáza klidu a to rozhodlo.

Nakonec jste v Lundu strávil osm let, což se asi nepodaří každému.

To bych úplně netvrdil, můj první doktorský student tady na univerzitě, Pavel Chábera, odešel v roce 2009 na postdoktorský pobyt do Lundu a je tam dodnes. Historie se téměř opakuje.

Ale získat ve Švédsku docenturu, jako se to podařilo vám, to už běžné není.

Dobře, přiznávám, to už úplně běžné není. (smích) Švédský systém je mnohem tvrdší z hlediska postupu vědecké kariéry. Pokud nechcete zamrznout na pozici technika, je v jisté fázi docentura nezbytná. Já jsem ji dělal po pěti letech pobytu.

Často mluvíte o Lundu jako o vašem druhém domově.

Osm let v Lundu bylo vědecky nejlepší v mém životě, aniž bych chtěl snižovat moji práci tady na univerzitě. Podařily se mi tam

věci, ze kterých žiji dodnes. Byl jsem zkrátka ve správnou dobu na správném místě, zrovna se tam objevily přístroje, které nikde jinde ve světě nebyly. Věnoval jsem se jen vědě, nebyl jsem zatížen administrativou jako dnes, učil jsem minimálně, hlavně doktorandy. Měl jsem také obrovské štěstí, že šéfem pracoviště byl profesor Villy Sundström, který poznal, kteří z pracovníků nepotřebují vést, a dal jim potřebnou volnost. Za to jsem mu nesmírně vděčný.

Říkáte, že se vám tehdy podařily zásadní objevy. Můžete uvést příklad?

Mojí srdeční záležitostí jsou karotenoidy. To jsou z hlediska spektroskopie trochu mystériózní molekuly. Nechci zabíhat do detailů, ale podařilo se nám ohledně karotenoidů objasnit věc, na kterou se vědci snažili přijít už nějakých třicet let. Byla publikovaná v roce 1999 a uvedla mě do komunity vědců, ve které jsem dodnes.

Do Švédska vás mimochodem stále zvou na oponentury.

Ano, alespoň jednou ročně jsem v Lundu. Spolupráce trvá a stále tam mám vazby na bývalé kolegy. Navíc můj úplně první doktorand, Litevec, asi nejlepší, kterého jsem kdy měl, se vrátil z Berkeley a má teď svoje pracoviště v Lundu. Určitě doporučuji každému, aby po doktorátu odešel na nějakou dobu do ciziny zjistit, jak se dělá věda jinde. Obohatí vás to.

Když si odmyslím těch osm pracovních let, v čem je vám jinak Švédsko natolik blízké, že se tam často vracíte i jako turista?

Jak už jste říkal, Švédsko je pro mě druhý domov. Se ženou máme rádi sever, na dovolenou nikdy nejedeme na jih, vždy raději do Švédska, Norska nebo na Island. Líbí se nám severská příroda a nemáme rádi horko. Švédsky sice nemluví, v té mezinárodní komunitě to ani nebylo třeba, ale rozumím docela dobře. Moje dcera mluví švédsky plyně, už pět let žije nedaleko Stockholmu.

Vysvětlete mi jednu věc. Jste z Valmezu, studoval jste v Praze, pracoval ve Švédsku, profesuru získal v Olomouci. Nikde se nevykytují České Budějovice. Jak jste se dostal na jih Čech?

Na začátku byla jedna smutná událost, dostanu se k ní za chvíli. Během doktorátu na matfyzu jsem spolupracoval na fotosyntetických systémech s kolegy z Třeboně. V roce 2002 se podařilo jihočeským kolegům získat poměrně velké peníze na fotosyntetický výzkum, takže se tu začala dělat věda úzce související s mojí prací v Lundu. Pod vedením Pavla Šiffela se tu měla vybudovat femtosekundová laboratoř a já jsem se díky zkušenostem s tímto typem laserů stal jakýmsi externím konzultantem. V té době jsem ale měl v Lundu stabilní pozici a o návratu do Čech jsem neuvažoval. Jenže v roce 2003, kdy už bylo v Nových Hradech na Ústavu fyzikální biologie vše detailně připravené, zahynul Pavel Šiffel při autonehodě. Vznikla situace, kdy tu byly v krabicích

zabalené lasery za 15 milionů, a nebyl člověk, který by vybudoval laboratoř a vedl ji. Tehdy jsem byl osloven ke spolupráci. Rok 2004 byl pak zlomový. Končil mi kontrakt v Lundu a nebylo jisté, jestli se ho podaří prodloužit. Navíc v tu dobu zrovna dcera ve Švédsku končila základní školu. Rozhodli jsme se vrátit. Od té doby jsem v Českých Budějovicích a rozhodně nelituji. Naše laboratoř má vybavení, které může konkurovat světu, a myslím, že se nám to i daří.

Tvrdíte o sobě, že jste více vědec než úředník. Přesto, prorektorem už jste šestým rokem, dokonce jste kandidoval na rektora...

Rozhodně jsem spíše vědec. Nechci říct, že bych se administrativním věcem vyhýbal, byl jsem dlouho zástupcem ředitele Ústavu fyzikální biologie, fungoval jsem ve vědeckých radách, byl jsem předseda oborové rady biofyziky, ale neměl jsem ambice na vyšší akademické funkce. Když mě v roce 2011 oslovila paní rektorka Hrabánková s nabídkou na funkci prorektora pro vědu a výzkum, bylo to pro mě překvapení a dlouho jsem se rozhodoval. Popravdě, neměl jsem pořádně tušení, co vše ta funkce obnáší. Vzal jsem ji s trochu naivní podmínkou, že pro mě vědecká práce zůstane na prvním místě. Jenže to se samozřejmě nedá. Práce je čím dál více, ať už s novelou vysokoškolského zákona nebo novým hodnocením vědy.

Vy jste vlastně ani předtím nebyl proděkanem, jak to bývá obvyklé. Přesto nakonec jako jediný prorektor setrváváte už pod třetím rektorem.

Je to i tím, že mám štěstí na podřízené. Mám pod sebou spolehlivé lidi, ať už na Ústavu pro vědu a výzkum, nebo v Kanceláři transferu technologií. Když o tom přemýšlím, mám vlastně celý život štěstí na lidi. Zase se oklikou vrátím do Lundu, kde jsem strávil čtyři roky v kanceláři s kolegyní postdoktorkou, která dělala doktorát na Caltechu

pod vedením profesora Zewaila, pozdějšího držitele Nobelovy ceny. To pro mě byla obrovská zkušenost.

Čím se jako prorektor pro vědu a výzkum zabýváte?

Základní agenda se týká čtyř oblastí. Jednak je to organizace záležitostí kolem Vědecké rady JU, která má mimo jiné na starosti jmenovací profesorské řízení. Druhou oblastí je Grantová agentura JU, které jsem z titulu své funkce předsedou. Mám tedy zodpovědnost za rozdělení financí na specifický výzkum, což je asi 40 milionů za rok, které rozdělujeme prostřednictvím takzvaných týmových grantů a individuálních studentských grantů. Ty druhé jsou podle mě důležitější, protože studenti magisterského a doktorského studia by si měli vyzkoušet podat grant a mít zodpovědnost za jeho vyřešení. Třetí záležitostí je dohled nad rozdělováním peněz na vědu a výzkum, které získáváme podle RIVovských bodů, a jejich přerozdělení na fakulty. Jsem rád, že se nám v posledních letech podařilo vyjmout část peněz, kterou rozdělujeme na univerzitní postdoktorátové pozice, díky kterým se sem dostalo několik zajímavých zahraničních postdoků. No a konečně čtvrtou oblastí je transfer technologií. A samozřejmě spousta další drobnější agendy.

Zastavme se u nové metodiky hodnocení vědy M17+. Oproti dřívějšímu takzvanému „kafemlejnku“ už by se věda neměla dělat pro body, ale pro kvalitu. Vy jste ale skeptický. Proč?

Hodnotit objektivně vědu je v podstatě nemožné. Takzvaný „kafemlejnec“ rozděloval finance v podstatě podle toho, kolik která instituce měla vědeckých výstupů. V jistém smyslu podporoval průměrnost. Když nasekáte hodně zbytečných článků, dá vám to ve výsledném součtu stejně, jako jeden kvalitní článek. Tohle oponenti kafemlejnku vždy právem kritizovali. Proto vznikla před

několika lety aktivita, která měla hodnocení vědy změnit. Já jsem byl v tomto projektu členem jedné expertní skupiny. Výsledná Metodika 17+ předpokládá, že hodnocení nebude už tolik mechanické na základě čísel, ale více subjektivní. Vzniknou komise, které budou hodnotit vědu. Nápad je to krásný, ale problém je v tom, že se dostáváme do situace, kdy se, jak občas říkám, uhodnotíme k smrti.

Máte pravdu, že kvalitní hodnotitelé jsou dnes nedostatkovým „zbožím“.

Grantové agentury potřebují hodnotitele, evropské projekty potřebují hodnotitele... Nakonec budeme všichni všechno hodnotit a nebudeme dělat nic jiného. Představa, že vzniknou kvalitní mezinárodní panely, které budou hodnotit vědu v České republice, je poněkud scestná. Kde se ti kvalitní lidé vezmou? Vždyť i v Grantové agentuře ČR dnes mají obrovský problém sehnat oponenty na projekty. Obecně kvalita hodnotitelů skřípe a není to jen problém České republiky.

Když už jsme u hodnocení, jak jsme na tom z hlediska vědy a výzkumu v porovnání s ostatními českými univerzitami?

Když se srovnáme se stejně velkými univerzitami, jako je Plzeň, Pardubice, Hradec Králové

nebo Liberec, tak si stojíme velmi dobře. Věda jako celek na univerzitě je, myslím, na zdravém evropském průměru a pak jsou tu ostrůvky špičkové vědy, které jsou jednoznačně konkurenceschopné na světovém kolbišti.

Z institucionální podpory ministerstva školství na vědu a výzkum ročně na JU putuje přibližně 200 milionů korun. To v porovnání s ostatními univerzitami vůbec není špatné.

Jednoznačně. Držíme se na úrovni například Západočeské univerzity nebo VŠCHT. Lidem to přijde jako velký balík, ale musí si uvědomit, že to jsou peníze na lidi. Peníze na vědu neznamenají, že si z toho koupíme jen přístroje a materiál. Obrovskou část tvoří mzdy.

Četl jsem rozhovor s expertem, který pomáhá vědcům s přípravou grantů. Tvrdil, že vědec, který si na sebe neumí získat peníze, ho nezajímá. Souhlasíte?

Souhlasím. Třeba ve Švédsku nebo Holandsku je naprosto nemožné, aby například čtyřicátník dělal vědu bez vlastního grantu. Na Katedře chemické fyziky v Lundu tehdy měli, s výjimkou nejvyššího šéfa, který měl jediný stoprocentní financování z univerzity, všichni na pozici vyšší než postdok hrazenou z univerzity jen polovinu platu. Zbytek bylo třeba získat prostřednictvím grantů. Tohle si v ČR příliš neumíme představit a máme pocit, že by se měly peníze dostávat tak nějak automaticky.

Také se rozběhla debata o zvýšení stipendií doktorským studentům.

Nemyslím, že by se mělo plošně zvýšit stipendium ze 7 na 15 tisíc, jak se o tom diskutuje. Ve Švédsku nebo Holandsku doktorské stipendium neexistuje. Buď si pracoviště sežene granty, aby doktorandy zaplatilo, nebo je zkrátka nemá. Plošné platby totiž nerozlišují, jestli je pracoviště kvalitní. Třeba u nás v laboratoři mají všichni doktorandi úvazek z grantů, aby se dostali na aspoň trochu rozumné peníze. Pokud po někom chceme, aby odváděl

kvalitní práci, musíme jej zaplatit. Když jsem já přišel do Švédska jako postdok, mohl jsem tam z platu uživit celou rodinu. Samozřejmě, že ve Švédsku je objem grantových peněz násobně vyšší. Ale to už se bavíme o tom, že by se měl změnit celý systém financování vědy v Česku.

Zeptám se ještě na oblast popularizace vědy. Daří se „prodat“ výsledky výzkumu širší veřejnosti?

Špičkové věci se nám daří dostat do povědomí veřejnosti, ale určitě by to mohlo být lepší. Zase je to o penězích, mít člověka na popularizaci vědy znamená celý úvazek, nemohu to někomu jen tak přihodit k jeho agendě. Popularizace vědy je náročný obor a lidí, kteří ji umějí dělat, je málo. V Česku jich je pár, takže když si třeba prolistujete časopis Vesmír, jména se tam pořád opakují. Je jednoduché udělat přednášku, které nikdo nebude rozumět. Ale podat to stylem, který pochopí i laik, to je umění. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

Prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., se narodil v roce 1968 ve Valašském Meziříčí.

Absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu UK, obory Optika a optoelektronika (RNDr.) a Fyzika molekulárních a biologických struktur (Ph.D.). Od roku 1997 úzce spolupracuje s Katedrou chemické fyziky Univerzity v Lundu, kde 8 let působil jako vědecký asistent a docent. Je profesorem na Ústavu fyziky a biofyziky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity a od roku 2011 také jejím prorektorem pro vědu a výzkum.

Tomáš Polívka je ženatý, má dceru a mezi jeho záliby patří fotografování přírody, četba a hra na kytaru.

V KRAJI NIKOLY ŠUHAJE

Katedra geografie Pedagogické fakulty JU uspořádala již osmou zahraniční exkurzi, tentokrát na Ukrajinu. Proto přizvala i studenty z Katedry slovanských jazyků a literatur.

„Kopec je strmý, vzduch chladný jako studená válka, ale svěží a čerstvý jako právě načepované pivo. Už jen pár kroků – zbývá překročit několik těch malých trsů sytého zeleného tymiánu a vrchol bude nadosah. Krajina rozvlněná nespočtem zelených vrcholů byla zalitá slunečním světlem jako Země zaslíbená. Před námi se rozprostírala paleta odstínů zelené barvy, kterou protínaly barevné stříšky jediné vesnice široko daleko. Se zasněženými vrcholky hor v pozadí působila celá podivaná jako velmi propracovaná barevná koláž. Člověku se až tajil dech, když dolů shlížel na všechnu tu krásu přírody, kterou se nám Zakarpatská Ukrajina bezostyšně chlubila.“

Takto poeticky popsala své dojmy studentka Katedry slovanských jazyků a literatur Pedagogické fakulty JU Kateřina Říhová. Po náročné, téměř osm set kilometrů dlouhé cestě se zastávkou v Košicích, výprava dorazila do Užhorodu, centra Zakarpatské oblasti ležící u hranic se Slovenskem. Tady je přivítala delegace z Východoslavistické univerzity. Roli průvodců vzali velmi vážně a ukázali jim zajímavá muzea a místa spojená s českou historií. Samozřejmě byla návštěva Koločavy, rodné

obce obávaného loupežníka Nikoloy Šuhaje, dále Poljany, kde se pro změnu odehrává děj knihy Golet v údolí, a také Mukačeva, kde bylo studentům dokonce umožněno podílet se na výuce českého jazyka na místní základní škole. „Na to, že se jednalo o první stupeň, ovládaly děti češtinu velmi dobře. Mají jasnou motivaci, jejich rodiče pracují v České republice a oni chtějí vycestovat za nimi,“ vysvětluje Ivana Šimková, tajemnice Katedry slovanských jazyků a literatur PF JU. Překvapila ji i dobrá úroveň vybavení tříd, včetně interaktivní tabule. Jinak je prý ale na Zakarpatské Ukrajině znát chudoba na každém kroku. „Krajina je nádherná, ale žít bych tam nechtěla. Není divu, že se mladí lidé poohlížejí po životě jinde,“ dodává Ivana Šimková.

Malou pauzu od poznávání si studenti dopřáli v Kosinu, kde se ponořili do termálních lázní. Poslední den pobytu ve slovanské pravlasti studenti strávili v prostorách Východoslavistické univerzity, kde se dozvěděli něco víc o ukrajinském způsobu vzdělávání v tomto regionu. ●

*Text: Miroslav Vlasák, Kateřina Říhová
Foto: archiv Ivany Šimkové*

ODBORNÍCI BUDOU RADIT V TŘEBONI

Bydlení pro seniory, kde budou mít všechny potřebné služby a odpovídající péči, chce postavit třeboňská radnice. Lokalitu už má – a o rady, jak by měly budovy vypadat a co všechno mají obsahovat, požádala Zdravotně sociální fakultu JU.

Pro Jihočeskou univerzitu je to první spolupráce, která se týká know how ve zdravotně sociální oblasti. Smlouva o spolupráci města Třeboň s Jihočeskou univerzitou, kterou podepsali v červenci starostka Terezie Jenisová a rektor Tomáš Machula, je proto významným mezníkem. „Ročně se nám daří uzavírat několik licenčních smluv na technologie, které máme průmyslově právně ochráněné především v oblasti rybářství, ochrany vod a zemědělství. Avšak v rámci znalostního transferu, který podléhá autorsko-právní ochraně, se jedná o první smlouvu tohoto druhu na naší univerzitě,“ zdůraznila vedoucí Kanceláře transferu technologií JU Růžena Štemberková.

BĚH NA DLOUHOU TRÁŤ

Třeboň našla pro tyto účely místo v areálu bývalých technických služeb pod hrází rybníka poblíž Zlaté stoky a rybníka Svět, což je velmi atraktivní lokalita v blízkosti přírody i centra města. Plánuje tam výstavbu obytných budov s navázanou infrastrukturou včetně zajištění potřebné zdravotnické, sociální a další péče. Bude se jednat o domov se zvláštním režimem pro potřeby pacientů s různými typy demencí, dům s pečovatelskou službou pro osoby, jež nepotřebují stálou péči, a domov pro seniory, u nichž je čtyřiaadvacetihodinová péče nutná. „Bude trvat mnoho let, než se záměr podaří zrealizovat. Rozhodně budeme tento komplex stavět po jednotlivých etapách podle toho, jak bu-

deme získávat finanční prostředky. Předtím ovšem musíme záměr dobře připravit, aby co nejlépe vyhovoval potřebám budoucích klientů – a právě v tom budou mít důležitou roli odborníci ze Zdravotně sociální fakulty,“ vysvětlila starostka.

O tom, že město takový komplex potřebuje, není vzhledem ke stárnutí obyvatelstva pochyb: vysoký počet obyvatel v seniorském věku řadí Třeboň na třetí místo mezi obcemi s rozšířenou působností v kraji a poptávka po této péči je stále vyšší. Zatímco v Jihočeském kraji se nachází 18 domovů se zvláštním režimem, v okrese Jindřichův Hradec je pouze jediné takové zařízení. Potřeba nového bydlení pro seniory vyplývá z Komunitního plánu sociálních služeb pro Třeboň na roky 2015 až 2018, který schválilo zastupitelstvo už před dvěma lety.

FAKULTA SLEDUJE MODERNÍ TRENDY

Na ZSF JU proto v létě vznikla pracovní skupina odborníků, která se pravidelně schází se zástupci třeboňské radnice a řeší přípravnou fázi. „Akademičtí pracovníci, kteří vyučují v sociálních a zdravotnických oborech, jsou připraveni poskytnout své zkušenosti, které získali za dlouhá léta svého působení. Budou radit, jak tento areál účelně a prakticky uspořádat, vybavit i jaké služby a aktivity tam začlenit,“ shrnula v den podpisu smlouvy děkanka ZSF JU Valérie Tóthová. Připomněla v té souvislosti, že fakulta vede studenty k holistickému, tedy celistvému přístupu

k lidem všeho věku – a díky tomu je přesvědčena o tom, že spolupráce s Třeboní přinese očekávaný výsledek a seniorům se dostane té nejlepší možné péče.

Multidisciplinární tým vede Dagmar Dvořáčková, která má s prací se seniory dlouholeté zkušenosti jak ve zdravotní, tak v sociální oblasti, a svoji akademickou, vědecko-výzkumnou a publikační činnost zaměřuje právě na tuto oblast. „Moderní trendy v péči o seniory u nás i v zahraničí, které na fakultě sledujeme, úzce propojují zdravotní a sociální péči. Věnují velkou pozornost také různým volnočasovým aktivitám, fyzioterapii a službám wellness, zdravému stravování, kultuře, komunitnímu soužití i tomu, aby se senioři necítili izolovaní od veřejného života,“ popsala Dvořáčková.

Třeboň už spolupracuje i s dalšími fakultami Jihočeské univerzity – spojení s uznávanou vědeckou institucí považuje za prestižní. Z hlediska Zdravotně sociální fakulty je to

první smlouva svého druhu, která má velkou perspektivu. Výhledově by zde totiž mělo vzniknout vzorové klinické pracoviště ZSF JU, kam by mohli studenti chodit na praxi pod vedením vyučujících, a to napříč různými studijními obory. Stejně tak je v plánu zajištění klinické praxe akademiků, které napomůže přenosu soudobých trendů do praxe. Že tato akce nastolila velmi potřebné téma, dokládají už první ohlasy: poté, co novináři zveřejnili informaci o podpisu této smlouvy mezi Třeboní a Jihočeskou univerzitou, se na Kancelář transferu technologií JU obrátili zástupci dalších měst a obcí a různých institucí se zájmem o spolupráci v péči o seniory, ale i možnosti spolupráce v dalších oblastech. Kancelář transferu plánuje na toto téma i seminář pro instituce, provozovatele i podnikatele jak v Čechách, tak v Dolním Bavorsku. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Miroslav Vlasák

>> Rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Tomáš Machula se starostkou Třeboně Terezíí Jenisovou

FILOSOFICKÁ PRAXE PRO KAŽDÉHO

Teologická fakulta JU podporuje své studenty ve snaze seznámit se se studiem v zahraničí i v mezioborové spolupráci. Místem, kde se obě tyto snahy spojují, je i filosofická praxe, která si díky studentům našla cestu z Francie do Českých Budějovic.

Studenti Pedagogické a Teologické fakulty JU Eliška Havlová a Lukáš Mareš se s filosofickou praxí seznámili na přelomu února a března, kdy se zúčastnili mezinárodního týdenního semináře „Practicing Philosophy“, který se konal v pařížském Argenteuil. Akce byla pořádána Institutem filosofické praxe v čele s Oscarem Brenifierem a Isabelle Millonovou. „Seminář byl intenzivní a vzal nám mnoho sil,“ hodnotí s úsměvem Lukáš Mareš, student magisterského oboru Filosofie na Teologické fakultě. „Měli jsme možnost vyzkoušet si jednu z metod filosofické praxe, kterých je po celém světě mnoho. Seminář byl plný praktických cvičení na rozvoj kritického myšlení. Učili jsme se přesně formulovat naše myšlenky, věcně argumentovat, problematizovat i kreativně přemýšlet. Oba jsme si navíc vyzkoušeli individuální filosofickou konzultaci s Oscarem, která s námi od základů zatřásla a dlouho poté nás nenechala klidnými. Když se na seminář podívám zpětně, poskytl nám mnoho zajímavých podnětů k přemýšlení a dodal inspiraci pro naši vlastní tvorbu.“

KAŽDÝ ÚČASTNÍK JE PLATNÝ

Eliška Havlová, která je nyní studentkou 2. ročníku psychologie na Pedagogické fakultě a zároveň dokončuje studium filosofie a religionistiky na Teologické fakultě, k tomu dodává: „Po této zkušenosti jsme

s Lukášem usoudili, že filosofická praxe je oblastí, kterou stojí za to blíže prozkoumat. Na Teologické fakultě jsme začali pořádat filosofické workshopy pro vysokoškolské studenty i širokou veřejnost, které by měly probíhat i v příštím akademickém roce. Zároveň se snažíme přímo oslovit středoškolské studenty. S filosofickou praxí jsme již navštívili Biskupské gymnázium v Českých Budějovicích.“ V zimním semestru by pak tvůrci workshopů na půdě Jihočeské univerzity rádi uspořádali diskusní seminář, na

>> Eliška Havlová dokončuje studium filosofie a religionistiky na Teologické fakultě.

>> Lukáš Mareš studuje magisterský obor Filosofie na Teologické fakultě.

kterém by účastníci z řad akademiků i studentů přemýšleli nad filosofickou praxí a její úlohou ve společnosti. Svým počínáním tak otvírají prostor diskusi i aktivitě každému, bez ohledu na jeho studijní zaměření. Všichni účastníci workshopů i diskusního semináře se tak mohou stát jejich aktivními tvůrci a v důsledku tak přispět k nové podobě metody filosofické praxe.

VYTVÁŘENÍ MYŠLENKOVÝCH CVIČENÍ

Co si lze pak pod takovým filosofickým workshopem vlastně představit? Jedná se v zásadě o filosofické skupinové cvičení, ve kterém se všichni společně učí přemýšlet nad tématy, která si účastníci povětšinou vybírají sami. Velký důraz je pak kladen na reflexi sebe sama v daném procesu. Zprvu jeho tvůrci hojně čerpali inspiraci ze zkušenosti s pařížským seminářem. Tamní cvičení upravovali tak, aby se v nich cítili sami pohodlně. Prošli celkem třemi workshopy,

které byly zaměřeny na kreativní řešení účastníky zvolených dilemat, filosofickou interpretaci vlastnoručně vyrobených uměleckých děl a kritický rozbor vlastních příběhů na vybrané téma. Do budoucna tvůrci workshopů chtějí zejména vytvářet vlastní originální myšlenková cvičení, která by vycházela z jejich dosavadních postřehů a zkušeností.

SKUPINA VÁM NASTAVÍ ZRCADLO

Proč je dobré se workshopu účastnit? Především se jedná o příležitost k osobnímu rozvoji. Máte možnost přemýšlet ve skupině lidí, vyslechnout si jejich názory a proniknout tak do jejich myšlenkových světů. Učíte se, že nejdříve je zapotřebí naslouchat, pochopit a až poté reagovat. Skupina je živý, obtížně predikovatelný organismus, který vám nastavuje zrcadlo. Během filosofického workshopu se tak skrze druhé střetáváte sami se sebou. V tomto procesu odhalujete mnohdy velmi hluboko skryté důvody svých názorů a přesvědčení. Jste vedeni k tomu vystupovat ze své komfortní zóny, odhlížíte od vlastního ega a pracujete na svém myšlení. Dovednosti získané na filosofickém workshopu poté můžete uplatnit jak během studia či v práci, tak i v osobním životě.

Filosofická praxe je v České republice oblastí, která si své místo v povědomí lidí teprve získává. O tom, jaké bude její postavení v české společnosti, rozhodnou následující léta. Díky realizovaným workshopům může spolu s jeho tvůrci o podobě filosofické praxe rozhodovat každý účastník. „V současné době pracujeme na sestavení vlastního konceptu filosofické praxe, který se utváří s každou naší další zkušeností. Klíčové jsou pro nás právě filosofické workshopy, díky kterým získáváme neocenitelnou zpětnou vazbu,“ uzavírají studenti. ●

Text: E. Havlová, L. Mareš, K. Majerová

Foto: archiv E. Havlové a L. Mareše

NOVÉ KAPŘÍ PLEMENO JE ODOLNĚJŠÍ PROTI NEMOCEM

Vědeckému týmu z Fakulty rybářství a ochrany vod se podařilo vyšlechtit nové plemeno kapra, které pojmenovali amurský lysec. Je odolnější vůči některým nemocem a lépe snáší nepříznivé klimatické podmínky. Proces výběru vhodných rodičovských plemen i samotné šlechtění amurského lysce, na němž šest vodňanských vědců spolupracovalo s třemi kolegy z jihomoravského Rybníkářství Pohořelice, trval sedmnáct let.

Na první pohled nevypadá nijak zvláště. Lysý kapr podobný těm, které se mrskají v sítích jihočeských rybářů při podzimních výloveh. To důležité se ale ukrývá uvnitř v jejich DNA. Amurský lysec, pojmenovaný po jednom z prarodičů, jenž pochází z řeky Amur na Dálném východě, v sobě totiž ukrývá vhodné geny pro šlechtění. Snoubí se v něm odolnost původního divokého šupinatého kapra, amurského sazana, a růstové vlastnosti moderních plemen kapra obecného. „Je užitkový jako klasický kapr, za čtyři roky doroste do tříkilové váhy, což je pro jeho prodej ideální, je ale navíc mnohem odolnější,“ vysvětluje David Gela, jeden z pracovníků Fakulty rybářství a ochrany vod a zároveň otců myšlenky vylepšit našeho kapra zkřížením s jeho prapůvodní formou. To, že jde o významnou událost, dokládá fakt, že žádné jiné rybí plemeno nebylo v České republice uznáno už více než dvacet let.

HROZBA JMÉNEM KOI HERPES VIRUS

Ke konci devadesátých let dvacátého století vypuklo v Izraeli onemocnění, pro které se v souvislosti s chovem okrasných koi kaprů vžil název koi herpes virus (KHV). Ten dokázal v Izraeli během několika let zlikvidovat asi devadesát procent kapří populace a postupně se rozšířil téměř do celého světa. Izraelští vědci hledali způsob, jak se

s onemocněním vypořádat. Jednou z cest bylo nalézt v Evropě plemeno, které by bylo vůči nákaze odolné. Oslovili tedy vědce z tehdejšího Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického ve Vodňanech, jenž je dnes součástí fakulty. „A my jsme jim nabídli amurského sazana. Izraelští kolegové si přijeli pro zamražené sperma, které otestovali a oplodnili jím jikry svých kapřích plemen. Zjistili, že kříženci byli vůči viru mnohem odolnější,“ vypráví další z týmu vodňanských vědců, profesor Martin Flajšhans, dnes vedoucí Laboratoře molekulární, buněčné a kvantitativní genetiky.

Tyto události probíhaly na pozadí mravenčí práce, kterou podstupovali vodňanští a pohořeličtí šlechtitelé. Chovat odolného sazana v čistokrevném chovu se totiž samo o sobě rybníkářům nevyplatí. Ověřili si to už po roce 1983, kdy k nám byl z tehdejšího Sovětského svazu dovezen, ale z hlediska růstu za našimi násadovými kapry zaostával. Testoval se proto v užitkovém křížení, kdy svým potomkům předával dobrou odolnost vůči nemocem a výborné ukazatele přežití plůdku. To je žádoucí zejména u kapra lysce. Cílem výzkumného týmu bylo tedy vtisknout našemu lysci takové vlastnosti sazana, které by zvýšily jeho užitkovost. „V první fázi výzkumu od roku 1993 do roku 1997 jsme studovali původní i dovezená plemena kapra a jejich hybridy s cílem dostat do lysců

ty nevhodnější geny amurského sazana,“ pokračuje Martin Flajšhans.

Následoval zdoluhavý proces opakovaného křížení, výběru, reprodukce a následného testování, do něhož se také zapojili kolegové z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství v Brně, který je u nás jedinou laboratoří schopnou testovat rybí viry, a z Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR v Liběchově, jejichž laboratoř je autorizována pro ověřování původu u ryb. Tříletý test užítkovosti od výtěru rodičů po zjištění jatečné užítkovosti potomků pak probíhal na pěti rybářských podnicích, na každém ve třech opakováních. Zdoluhavé úsilí pak v roce 2014 vyústilo v konečný výsledek, kdy bylo nové plemeno ve dvou liniích, vodňanské a pohorelické, oficiálně uznáno Ministerstvem zemědělství i Šlechtitelskou radou pro chov ryb Rybářského sdružení ČR.

Šlechtitelský úspěch oceňují také produkční rybáři a užítkové lysé křížence s geny odolného sazana nakupují. Fakulta je prodává ve formě rozplavaného plůdku z umělého výtěru. Celý proces umělé reprodukce podlé-

há plemenářské legislativě a zodpovídá za něj provozní šlechtitel. Riziko, že by se zkřížili nesprávné kapři, je při zachování správného postupu chovu a výtěru téměř nulové. Ačkoli v rybnících, ve kterých plavou generační ryby amurského lysce, jsou také další plemena kaprů, riziko záměny eliminuje fakt, že každá generační ryba je očipována a má své individuální číslo, pod nímž je registrována v rybí plemenné knize. Když se generační kapři na jaře sloví, projdou selekcí a přípravou k výtěru, jejich odebrané gamety se před oplozením uchovávají v označených kontejnerech či nádobách a celý proces oplození podléhá bedlivému doзору. „Kdyby došlo ke kontaminaci plemen, narušilo by to dobrou pověst naší rybí líhně,“ uvědomuje si Martin Flajšhans.

Jen od roku 2015 prodala fakulta přibližně sedmdesát dva a půl milionu kusů plůdku lysých kříženců amurského lysce vodňanské linie. Objednávky směřovaly nejprve do Čech, letos i do Polska. ●

Text: Miroslav Boček

Foto: Václav Pancer

**Hodně energie
v novém
akademickém
roce!**

e.on

Vysokoškolákům, kteří již během studia přemýšlejí o své budoucí kariéře, nabízíme:

- dvoudenní vzdělávací program Sales Academy,
- praxe během studia,
- brigády,
- stipendijní program,
- traínee program pro absolventy.

Energie je vaše jasná budoucnost!

Seznamte se s našimi programy na www.kariera.eon.cz

Sledujte nás na E.ON Kariera a E.ON CZ

MŮŽEME SI VYPĚSTOVAT OBALY?

Na tuto a další otázky spojené s poměrně novým tématem bioekonomiky se snažili nalézt odpovědi účastníci mezinárodního kurzu, který pořádala Ekonomická fakulta JU. Další ročník se uskuteční od 21. do 25. května 2018.

Zatímco v rámci EU existuje strategie pro bioekonomiku už od roku 2012 a v zemích jako Německo, Holandsko nebo Itálie je bioekonomika podporována oficiální národní strategií, v České republice se o ní příliš neví. „I když bychom na ni byli technologicky připraveni, zejména v oblasti biotechnologií, neexistuje pro ni žádná vládní strategie. Průmysl je v tomto ohledu o krok napřed,“ upozorňuje Eva Cudlínová z Katedry regionálního managementu Ekonomické fakulty JU, která kurz pořádá a je rovněž zakladatelkou Bioekonomické iniciativy. Ve světě se už tímto způsobem nejen vyrábí, ale bioekonomika je dokonce i předmětem vzdělávání na řadě zahraničních škol. V České republice je tato vzdělávací aktivita Ekonomické fakulty jedinečná. „Myslím si, že je to dobrá šance pro univerzitu, jak být

součástí světového trendu. Jsme u zrodu něčeho nového, co jinde ve vyspělých zemích už funguje,“ upozorňuje Eva Cudlínová.

ODPAD JAKO SUROVINA

Na rozdíl od ropy nebo uhlí, které můžeme čerpat pouze do vyčerpání zásob, bioekonomika si své suroviny vyrábí sama. Je to vlastně udržitelná produkce obnovitelných zdrojů, především biomasy. Trávu, slámu, dřevo nebo odpad ze zemědělství, potravin či z čistírenských kalů lze na základě nových technologií přeměnit na potraviny, krmiva, bioprodukty nebo energii.

Důležitá je biorafinérie, tedy místo, kde se oproti klasické rafinérii na ropu zpracovávají odpady nebo například jetel. Výstupem je pak surovina pro výrobu plastů, někdy i rozložitelných látek pro oděvní průmysl nebo výrobu léků a kosmetiky. „Odpověď na otázku, zda si tedy můžeme vypěstovat léky či kosmetické přípravky, není tak jednoduchá, ale suroviny pro jejich výrobu jsou celkem snadno dostupné. V tomto případě se totiž už nemusíme spoléhat jen na ropu, uhlí a petrochemický průmysl. Díky novým biotechnologiím je možné krmit biorafinérie organickou surovinou, třeba odpady z kuchyně nebo dřevem, a získat tak surovinu právě pro výrobu bioplastů, léků, krmiva nebo paliv,“ přibližuje podstatu bioekonomiky Eva Cudlínová. ●

*Text: Petr Štumpf, Miroslav Vlasák
Foto: archiv EF JU*

Přednášky mezinárodního kurzu najdete na stránkách Bioekonomické iniciativy bei.jcu.cz.

S JAZYKY DO EU

Brusel, Lucemburk a Štrasburk. Tři místa neodmyslitelně spojená s Evropskou unií. Skupina studentů, převážně z Ústavu romanistiky Filozofické fakulty JU, je během týdenní odborné exkurze stihla navštívit všechny. Přečtěte si jejich dojmy.

Pedagogové z Ústavu romanistiky Filozofické fakulty JU Jana Pešková a Ivo Petrů připravili natolik nabitý týdenní program, že na cestovatelské zážitky tentokrát nezbylo příliš času. A někdy už ani síly. Trochu netradičně tak tentokrát v rubrice Na cestách zůstaneme převážně uzavřeni uvnitř budov. „Nejednalo se o výlet, ale o odbornou exkurzi, kterou studenti měli zapsanou jako řádný předmět. Myslím, že program byl naprosto unikátní, málokomu se podaří v rámci jednoho výjezdu zorganizovat návštěvu tolika orgánů a institucí. A že se nám v Lucemburku budou věnovat přímo soudci, to jsem ani nečekal,“ pochvaluje si Ivo Petrů. Jako lingvisty a převážně romanisty výpravu zajímala problematika překladatelství a tlumočnictví v evropských institucích. „V orgánech Evropské unie platí, že jste buď překladatel, nebo tlumočnick. Myslím, že pro spoustu našich studentů bylo setkání s tlumočnictvím docela šok. Je to náročná práce, ve které musíte mít rozdvojenou pozornost a umět bleskově odfiltrovat spoustu nepodstatných informací,“ vysvětluje Ivo Petrů. A jak týdenní zkušenost hodnotí samotní studenti?

ZNÁT JAZYK ZDALEKA NESTAČÍ

Po pondělní dvanáctihodinové cestě autobusem a zběžné večerní prohlídce Bruselu bylo v úterý první zastávkou Generální ředitelství pro tlumočení Evropské komise (SCIC). Tlumočníci nám kladli na srdce, že znalost cizího jazyka je podmínkou nutnou, ale zdaleka ne dostačující, a tlumočnický kurz, například v podobě Euromastera, je pouhým „řidičským průkazem“. Budoucí tlumočnick úspěje pouze tehdy, ovládá-li bezchybně svůj mateřský ja-

zyk. Vzdělávání se v oblasti zálužné evropské legislativy či například ve znalosti druhů ryb kvůli společně rybářské politice je jednou z dalších výzev. Ovšem ani tlumočnickova plynulost, v mnohdy až pěti jazycích, nezaručí dobře přetlumočený projev řečníka, pokud onen projev postrádá hlavu a patu a znužený řečník vše čte rychlostí blesku. Zpravidla v „globish“ angličtině. Omámeni půvabem a odrazení náročností tlumočnického povolání jsme se po krátké návštěvě návštěvnického centra Evropského parlamentu, takzvaného Parlamentária, sešli s českým úředníkem Martinem Sváškem. Ten nám ukázal prostory samotného Parlamentu a hovořil o současných problémech EU. Nabádal nás k občanské odpovědnosti a kritickému vyhledávání informací v souvislosti s názory na EU a svět. Posílení bruselskými hranolkami a vaří s čokoládou jedeme o jeden evropský dům dál...

NAKOUKLI JSME DO DATABÁZÍ

Třetí den naší exkurze se odehrával v Lucemburku v sídle Generálního ředitelství pro překlad Evropské komise (DGT), což je orgán, který zaměstnává nejvíce překladatelů na světě. Přivítal nás vedoucí českého odboru Otto Pacholík, který nám krátce představil činnost odboru a kladl důraz na důležitost role angličtiny i po očekávaném brexitu, neboť se jedná o druhý jazyk většiny úředníků Evropské komise a píše se v ní přes 80 % originálních dokumentů. Co se týče pracovních příležitostí v DGT, naznačil Pacholík, že žádné stálé místo v blízké budoucnosti pravděpodobně nebude. Ale míst pro externí spolupracovníky (freelancers), kterým se zadává každoročně až 30 % produkce DGT, je prý mnoho. Poukázal

i na možnost stáží. Poté se nám věnovali čeští terminologové, od kterých jsme se dozvěděli mimo jiné i to, že pro zajištění kvality překladu je důležitá i práce jak před samotným překládáním v podobě technické i jiné úpravy, tak po něm (například využívání možnosti zpětné vazby od orgánů ČR nebo jiných institucí a orgánů EU). Představili nám také své pracovní nástroje a vyhledávací databáze. Po obědě, rozdělení do malých skupinek, jsme měli možnost sledovat překladatele přímo v akci u jejich počítačů a klást jim přitom dotazy nejen k vlastní práci, ale i k životě v Lucemburku. Procházka jeho malebným centrem nám byla po perném dni zaslouženou odměnou.

ZAČNĚTE ČÍST ZÁKONÍKY

Čtvrteční program nám poskytl jedinečnou příležitost navštívit Soudní dvůr Evropské unie (SDEU). Nahlédli jsme tak pod pokličku dalšího důležitého orgánu, který si podle tradice ponechal jako pracovní jazyk francouzštinu. Během návštěvy se nám zprvu věnovala Magdaléna Ličková z kanceláře generálního advokáta Michala Bobka. Následně k nám pohovořil Jan M. Passer, který je po reformě Tribunálu jeho druhým českým soudcem. Velkou poctou pro nás byla přednáška Ireny Pelikánové, která je soudkyní Tribunálu již od roku 2004. Od ní jsme se například dozvěděli, že její náplň práce tvoří z velké části žaloby

pro ochranné známky. Poslední přednáška byla věnována překladu a tlumočení v SDEU. Pokud byste viděli svoji budoucí kariéru jako překladatel SDEU, již nyní začněte číst zákoníky, jelikož se studiu práv nevyhnete. Odpoledne bylo dalším bodem programu Překladatelské středisko pro orgány EU (CdT), kde nám přednášející z různých evropských zemí dokreslili celkový obraz překladatele pracujícího pro Evropskou unii.

VYZNÁTE SE V RADÁCH?

Naše poslední zastávka nás v pátek přivedla do budovy Evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku, což dodalo celé naší exkurzi lidskoprávní rozměr. Prostor, který nám věnoval pan Josef Nejedlý, český právník, byl vyplněn přínosnou debatou o možnostech každého občana EU se aktivně bránit proti neoprávněnému zásahu do jeho práv ze strany orgánů Unie. Po krátké prohlídce historického centra města jsme dali naší výpravě symbolicky „au revoir“ pod stožáry vlajek členských zemí Rady Evropy. Po návštěvě této organizace již nikdo z nás nebude v otázce rozlišení Evropské rady, Rady Evropské unie a Rady Evropy bezradný. ●

*Text: M. Vlasák, B. Pechová,
O. Janischová, K. Kuthanová, K. Jančíková
Foto: fotobanka*

ŘÍJEN

3. ŘÍJNA**Cestovatelské úterky – Stopem do Gruzie****18 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice**

Šimon Heller v rámci pravidelné cestovatelské besedy s promítáním.

3. ŘÍJNA**Welcome semestr party****21 h, klub K2, Sokolský ostrov 1, České Budějovice**

Studentská party na začátku semestru, kterou pořádá Studentská unie JU.

4. ŘÍJNA**Univerzitní Votvírák****17–22 h, kampus Jihočeské univerzity, před klubem Kampa**

Každoroční akce studentů při příležitosti začátku semestru. Zahrají kapely Karpatské chrbáty, Buď & Nebo, Mons Pubis, Akia a Futrály.

5. ŘÍJNA**Diskuze s Tomášem Kocianem z organizace Člověk v tísni****15 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice**

Tomáš Kocian je koordinátorem humanitární pomoci v krizových situacích. Diskuzi bude předcházet vernisáž výstavy Člověka v tísni ve 14 hodin v přízemí rektorátu / Filozofické fakulty.

6. ŘÍJNA**Noc vědců s tématem mobilita****17–22 hodin, Teologická fakulta JU, Kněžská 8**

Svět je v pohybu. Přemísťují se lidé, zboží i informace. Jaké místo má v tom všem věda? Prožijte s našimi vědci zábavný program napříč generacemi.

10.–11. ŘÍJNA**Kampus žije****kampus Jihočeské univerzity**

Dvoudenní studentský festival v režii Studentské unie JU. Těšit se můžete na grilovačku, burzu učebnic i koncerty kapel před klubem Kampa.

10. ŘÍJNA**Akademické půlhodinky: David Modrý – Je líbo malárii nebo chřipku?****16 h studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22**

Pravidelný přednáškový cyklus osobností akademického života. Tentokrát s Davidem Modrým z Parazitologického ústavu BC AV ČR o výměně infekčních onemocnění mezi lidooopy a lidmi.

10. ŘÍJNA**Cestovatelské úterky – Trosečník v drsné přírodě****18 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice**

Jarda Pavlíček v rámci pravidelné cestovatelské besedy s promítáním.

11. ŘÍJNA**Slavnostní mše svatá k zahájení akademického roku****16 h, katedrála sv. Mikuláše v Českých Budějovicích**

Zveme všechny studenty na slavnostní mši svatou při příležitosti zahájení nového akademického roku.

12. ŘÍJNA**Přednáška Jana Kaliny: Statistické usuzování a jeho význam v ekonomii****8 h, Ekonomická fakulta, pavilon F, učebna F1**

Jan Kalina působil od roku 2010 na Ústavu informatiky AV ČR, kde v letech 2013-2017 vedl statisticky zaměřené oddělení.

17. ŘÍJNA

Akademické půlhodinky: Kateřina Pražáková – Vilém z Rožmberka na cestě k polské koruně

16 h studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22

Pravidelný přednáškový cyklus osobností akademického života. Tentokrát s Kateřinou Pražákovou z Historického ústavu FF JU.

17. ŘÍJNA

Cestovatelské úterky – Jižní Korea

18 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice

Peter Calupiansky v rámci pravidelné cestovatelské besedy s promítáním.

19. ŘÍJNA

Přednáška Jiřího Pasze: Sociální práce za hranicemi všednosti

9 h, Teologická fakulta, Kněžská 8, České Budějovice

Jiří Pász se specializuje na lidská práva a zvyšování povědomí o humanitárních problémech. Fotil pankáče v Barmě, psal o dětských vojácích v Ugandě a točil o prostitutkách v Nepálu.

24. ŘÍJNA

Cestovatelské úterky – Chile

18 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice

Vašek Válek v rámci pravidelné cestovatelské besedy s promítáním.

24. ŘÍJNA

Akademické půlhodinky: Radmila Čapková Frydrychová – Včela medonosná klíčem k dlouhověkosti?

16 h studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22

Pravidelný přednáškový cyklus osobností akademického života. Tentokrát s Radmilou Čapkovou Frydrychovou z Entomologického ústavu BC AV ČR.

25. ŘÍJNA

Koncert: Fabián Berka a Láda Latka trio

21 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice

Koncert dvou českobudějovických písničkářů.

25. ŘÍJNA

ISIC Tour 2017

11–14 h, kampus Jihočeské univerzity

Za platný průkaz ISIC dostanete dárky od ISIC a jeho partnerů.

30. ŘÍJNA

Halloweenská party v klubu Kampa

20 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice

Párty s originální výzdobou, DJ's a soutěží o nejlepší masku.

31. ŘÍJNA

Akademické půlhodinky: Martin Weis – Křesťanští mučedníci

16 h studentský kostel v Českých Budějovicích v ulici Karla IV. č. 22

Pravidelný přednáškový cyklus osobností akademického života. Tentokrát s Martinem Weisem z Teologické fakulty JU.

31. ŘÍJNA

Cestovatelské úterky – Maroko

18 h, studentský klub Kampa, Studentská 29, České Budějovice

Petr Pavliska v rámci pravidelné cestovatelské besedy s promítáním.

www.jcu.cz
facebook.com/jihoceska.univerzita
twitter.com/JihoceskaUni
instagram.com/jihoceskauniverzita